

П Р О Т О К О Л

на съвместното заседание на Комитета за наука, изкуство и култура и Художествения съвет по повод приемане на пиесата "ЧУМДАТА СЯНА" от К. Симонов, състояло се на 15. ноември 1952 г.

/Открито в 13 ч. 25 м./

ПРЕДС. РУБЕН ЛЕВИ: Другари! Да започнем.

Име думата др. Филип Силинов.

ФИЛИП СИЛИНОВ. Другари! Ще кажа нещо за колектива. Той започна своята работа с голяма любов, много спокойно, при творческа атмосфера, каквато другарят Мезалински създава около постановките.

Ние с другаря директор ходихме на 7-8 репетиции преди съзването на Режисьорския съвет за преглед на постановките. Режисьорският съвет сметна, че трябва да слезе на 28 октомври.

На това заседание на Режисьорския съвет се изправиха следните главни препоръки и изводи около репетицията, която ние гледахме.

Първо, сметна се, че пиесата е правилно дешифрирана от поет новачка, но поради малкия брой на репетициите още тогава не се владееше свободно от артистите, което им пречеше да бъдат напълно свободни, напълно съсредоточени при изграждането на образите. Също така се сметна, че постановката правилно се развива, както по отношение на изграждането на образите, така и по отношение на линията на действието. Постановчиците се е спрял на всички неща в пиесата и ням е изменил основната идея. Сметна се тогава, обаче, че всичко това е много сурово и тъмно затова се реши Комитетът да не бъде конен.

Също така на това заседание на Режисьорския съвет се оточни, че постановчиците правилно е разграничили трите групи основни действащи лица: полюбителните, отрицателните и между тях - Трубинков. Режисьорският съвет намери, че тъмно в този обрз

Мненията на Режисьорският съвет бонсе, че трябва да бъде поправена. Трубинков не би я търпял такава, каквато се покаже. Импон решение на Рес. съвет да бъде сменена, макар и да е много малка роля. Постановчикът, др. М. Салитников реши да поработи с нея и се стигна до това, което ние днес виждаме.

Режисьорският съвет взря своето внимание върху спора, който се води между централния обрив в пиезета- Трубинков и Мокеев. Той трябва да протече не като родински спор, а като принципни различия между тях двамата. И тъкмо там е грешката.

Рес. съвет отбеляза и други дребни недостатъци. Имено върна атмосфера в първа картина при аягане на завесата, ир я не тикова важно заседание, след което институтът започва опити с чумата и решението на партийния секретар. Отбеляза се също, че сцената Бяга, - Лена - Трубинков трябва да бъдат проплати с каквато голяма топлота, каквато руснаците проявяват при зрещи след дълго раздала. Отбеляза се, че в трета картина, тогава когато Трубинков отива при Ижикич, трябва да протече много по-бурно, с по-голям вътрешен заряд. И за декоративното оформление се иправиже тогава много бележи, за първа картина, за ролята, за много други подробности, които сега не можем да споменавам, някои от които се преодоляко, а някои не се преодоляни, защото имаме ограничени средства, не можем да правим за всяка постановка изцяло всичко ново. Реши се, че декоративното оформление депривнася за атмосферата на пиезета и то е добро.

След това свое заседание режисьорският съвет взе решение на 29.X да се проведе една конференция с колектива, със мое участие и с участието на др. директор. Тя протече в продължение на повече от 5 часа, много творчески, станкожа оживени, интересни размени ния. Някои моменти се ропетирако на сцената конференция и целаят колектив сметне, че ние голяма полза от тази конференция. И новстико след това спектакълът се принавадигне, откоочи и пред. Много неща бяха поправени.

На 1 ноември бонсе покана Художественият съвет да гледа една от предгенералните репетиции. Трябва да каже, че Художественият съвет подчерта същите неща. Имено различие между това, което Художественият съвет подчерта, в онова, което Режисьорският съвет констатира, освен това че много членове на Худо-

художественият съвет, които бяха гледани преди това репетициите, кои стотареха, че пиесата е в процес на узряване и върви напред. Направиха се изводи, че ръководството на Комитета трябва да бъде понамяно по-късно, след десетина дни, защото все още спектакълът е суров.

Различно мнение между художествения и режисьорския съвет в оценките за разпределението на ролята в пиесата. Някои от членовете на Художествения съвет категорично заявиха, че е голяма грешка, огромна грешка даването на ролята на Трубинков на Трендафилов, с което ръководството не е съгласно, а Режисьорския съвет не е съгласен. Между прочим, на всички членове на Художествения съвет възтъгнаха това гледище. Или не можехме да дадем тази роля на друг по простата причина, че този друг за който ставаше дума, бива съвет паралелно с тази пиеса и сега репетира. Все се решило да се помисли П. Дмитриев да подпомогне. П. Дмитриев дойде и тук има големи изправи на другарите.

Др. Василевски е под внимание всички препоръки, които се дадоха, и всички неща, които бяха във възможност, се поправени. Все видяхте сега един спектакъл, който ние смятат не за удовлетворителен - смятаме, че в него няма идейни и политически грешки - и мислим, че той може да бъде показан на публиката. По-нататъшното репетиране на пиесата няма да намени много неща. Другарите от Художествения съвет смятат, че споделят моето гледище, че спектакълът при всички тия промени, които се направиха, е отскочил в пред

Това е, което нием да кажем за информарене на другарите. Нашето убеждение е, че главният изпълнител повече не би могъл да се поправи.

ГОЛО ГОЛЕМ. Другари! аз присъетвувам миналия път, когато Художественият съвет приемаше спектакъла. Прав е др. Филипов, че действително има подобрения в спектакъла. Подобренията особено се чувствуват по линията на възражението конфликтите, които в миналия спектакъл не се чувствуваша така ясно, както сега. Подобрение ние,

манер и не това, както се изправиха препоръките, но в известна степен по отношение централния образ Трубинков, който в спектакъле беше, по общо убеждение, едва ли не объркан образ, беше изграден предимно по линията на посланието, егонизма, за сметка на заблудата. Но той е все пак голям съветски учен, за когото Кремъл заседава до сутринта и за който лично другарят Сталин поене грижата да остане той директор на института и да продължи работата. Действително в този образ има известно подобрение, но това подобрение не е така решително. Другарят Тренцифилов, който е голям наш актьор, в тази своя роля в редице места показва според мен — това е моето мнение — възмущение. Искам да спомена последния момент, финала. Това е може би най-драматичният момент в живота на този учен. Както казах, за него заседава съветското правителство. И в един такъв момент, когато той очаква едва ли не съд, развенчаване, унижение, Мажеев му съобщава, че той остава в института, че труде му извърредно много се цени от съветското правителство и т.н. Ето тук аз не можах да почувствувам, поне мен не ме развълнува, не можах да изживея възмущението на този герой в този изключителен момент от неговия живот. И този момент не е единичен в изпълнението. Вие си спомнете края на първата картина, как завършва с тази поза при камината и с термометъра. Др. Тренцифилов има възможност да се освободи от този свой маниер на игра. Той е голям наш актьор и аз съм убеден, че той може да отстрани тези грешки. Трябва по-свободно да му се казват тия неща. Казано му е, изглежда, но не в таква остра форма. Няма да се това. От големия актьор изискванията трябва да бъдат по-големи. Не искам да кажа, че възкопствието е обратно. В сравнение с миналия път пиесата има голям успех, но силите на нашия театър са по-големи. Този богат драматургически материал на Симонов трябва да прерастне в голям спектакъл. Така той няма да остави такива дълбоки следи, каквито може да остави. В този образ некаже все още щастливостта, егонизмът, а не големия учен, заблуден, аполитичен. Той е голям учен и ентузиаст, а не личи големата радост у него, че все пак остава да работи.

Моето мнение е спектакълът да се пусне и да продължи ре-

патрионните работи по време на спектаклите и това да бъде метод в нашия театър. Имаше примери, че падат някои спектакли. Методът трябва да се подобрява. Освежителни репетиции да стават, в творческо мобилизиция да бъдат силите на нашите актьори. Това за главния изпълнител.

За другите изпълнители. Другарката Меглева разкрива протестите на честната жена патриот, учен, а не на сестра. Това го прави добре. Но у нея все още има моменти на мелодраматичност. Като че ли особено трагедията тегне над нея, не може още да се освободи от това чувство. Особено сполучлива е тя във втората картина, в конфликта с брат си. Тя е слаба в последните картини. Въобще в последните картини не се чувства това, което Симонов е дал. След третата картина намалява остротата, силата на въздействието, спектакълът не върви нагоре, за да стигне до това разсъждаване на главния герой: "Ще полудея просто. Има ли го още този човек?" Кулиничията свършва след третата картина.

За Енчо Тетаров, смятам, че повече не може да даде. Той е случайно попаднал в Народния театър. Избирателно другари актьори от провинцията и не се справя добре. Моно би му поверило съветското правителство такъв пост. Трубников го сочи за свой заместник.

СТЕФАН КАРАКОСТОВ. За ролята ли говориш, или изобщо като актьор?

ГОЧО ГОЧЕВ. Не ми хареса с този свой глас. Ролята е несполучлива според мен. Ученият работник не се чувства. Той напомня битова роля на руски полуселянин, полугрежденин. Той трябва да предстепва работник в този забележителен институт, който не е в Москва, но е на предно място на борбата на съветските учени, със световна известност, към който са насочени усилията на американското разузнаване.

И. САЛАТИНОВ. Скрябин.

ГОЧО ГОЧЕВ. Скрябин е друг човек. Това е моето мнение. Ние сме длъжни да се изкажем.

Добър е Никола Икономов - сполучлив образ. Челебиева - също. У Борис Ганчев няма този оптимизъм и грижата на съветския човек. Набялцовек го - той много избързва. Не изчаква партньора си да каже своето слово до край, да проследи казаното. Той бърза

И днес събират текстове. Може би, това се дължи на смущение.

Приключвам. Като казах в началото, спектакъла трябва да се пусне. - Грешките не са от такова фатално естество, че да вържат за по-дълго време - но с това пожелание към другарите от колектива, след премиерата да се направи едно вътрешно обсъждане, не както ръководството на театъра и др. Масалитинов да направят тия забележки, които наивно сега другарите ще направят, които направя Режисьорският и Художественият съвет. Все още централният образ се нуждае от простота, от непосредственост, а не от външно. И поново др. Трапезилов е техник, заблуждава се в своята техника.

СТЕФАН КАРАКОСТОВ, аз гледах днес спектакъла за пръв път. Не съм бил на други представления.

Искам най-напред да изкажа възторга си от др. Масалитинов, че на тази възраст, при такава напрегната пиеса, излизе с втора премиера. И безспорно това се е отразило на работата, тъй като при тази пиеса би могло да се даде повече време на режисьора. Той излезе с първото представление, сега излизе с второ. Би могло да му се помогне като му се даде повече време между едното и другото представление. Разбра се, др. Масалитинов е постигнал известен спектакъл, който звучи патристично. И ние в това отношение можем да имаме само положително отношение.

Общо взето може да се направят забележки за образа на съветските учени. Можем ли така изцяло да ги приемем? Във всички тия, които се показани, виждаме ^{ли} действително съвременни съветски учени? Мисля, че режисьорът е направил много в тази насока, обаче, в маските на лицата, в грима, в тия бреди, в тия зловещи перуки, общо взето не се дава съвременният образ на съветския учен. Аз по-скоро бих повярвал, че това са учени от дореволюционното време, учени от по-ранен етап. Има една картина, мисля че от Герасимов беше - "Заседание в академията на науките". Характерна картина. Виждате какви са учените. А ние се мъчим да покажем съвременния образ на хората.

Аз съм съгласен с др. Гочев доколко, доколкото Енчо Тетеров не е сподобил тази роля, особено с тези зловещи бреди и перуки, но не съм съгласен, че Енчо Тетеров е случайно попаднал в Народния театър. Той е талантлив наш актьор и по този въпрос

чета. "Великата сила" беше прекрасен спектакъл, но стигна до определен кръг от нашите зрители, не стигна по-дълбоко. А ние имаме още един път да поставим въпросите за космополитизма и за партийността в науката и да ги разискваме и в печата.

ЛЮЗАН СТРЪЛКОВ. Другари, струва ми се, че спектакълът наляга за топлина, която тлее, а още огънят не се е разгорял. А това показва, че може още да се пореботи, може още да се постигне — един огън да се получи в спектакъла.

Приемам това, което се казва от другарите Гочев и Каракостанов. Искам само да допълня някои неща.

За главният герой, Трендафилов. Не съм бил на някои заседания, които се станали по-рано и не които са дадени указания. Изглежда, че той сега се мъчи да тръгне по тази линия, но още не е усвоил. Има едно белгавене и това доста пречи. Мен ми се струва, че ако се пусне сега спектакъла, ще падне. Когато се е пуснал така, след премиерата, или след едно-две представления спектакълът е паднал и натам се е развалял. Мен ми се струва, че трябва да се пререботи, да се излесни правилната линия и насока, която му е дадена. Ще трябва да се пореботи с него.

Играта на Вечев е съвсем външна работа. Много е неубедителен. Даже, когато му казва, че е негов ученик, изглежда, като някакво подмезване.

За Магнове. В нея има много топлина, но някак си външно, неубедително. За тази жена се казва, че сега израства, а не се вижда да, че расте по-нататък. Колкото повече навлизам в този остър конфликт, в това голямо събитие, което става, трябва да се разгърне цял. Смятам, че трябва да се пореботи с този образ.

Борис Ганчев. Той е онази, който идва и тласка, дето се казва, нещата напред към тяхното разрешение. Той спокойно идва. Но сега ми се струва тази работа. Достатъчно temperament не се чувства, че това което защитава е негово дело. С повече жар трябва да бъде, наистина да се види, че той тласка действието към неговото разрешаване. И при него смятам, че трябва да се пореботи.

Има нещо такова: Магнове и Трендафилов говорят за своето партийно членство. Той — криво ли съм разбрал — е влязъл в партията, но смята, че като че ли е приспособленец. Такова нещо

почувствувах аз от тия реплики за партията. Не като обвинен да излезе и да каже, че е виновен, - и той за тези пет години, които е в Партията, е изрестнал - а той обвинява. Получава се от този разговор: влезли сме, ама не се ли знаем кои сме? Какво си седнала да ме критикуваш! Неко трябва да се пререботи и управи.

Секретарката Попова, която влезе и излезе, ми се вижда чужда на тази атмосфера. И понеже не бях чел пиесата, когато влезе първия път сметнах, че е от чуждото разузнаване. Някъси и в походките, и в облеклото, и в грима има нещо чуждо на съветската действителност, чуждо на съветските учени в този институт; нещо прикрепено към тази работа.

Казват, че на Вичо Тегеров сте му правили бележки да не си променя гласа. И тук на няколко пъти той го промени и фъбли. А с тази брада прилича на търговец от пиесите на Островски, а не на някакъв учен.

И аз съм съгласен с това, което се казва за П. Василев.

Икономов е добър, но да говори по-ясно.

ОВАЖДАТ СЕ: Това е най-ясното, което може.

СТЕСАН КАРАКОСТОВ. Дори аз се чудя, че днес той говори много добре.

ЛОЗАН СТРЕЛКОВ. Ще направя и някои дребни забележки. Когато Оксидов разговаря с Ганчев в своя кабинет, получава се впечатление, че е понощно време, а везите пуснати, а той казва, че жена си "Покени го днес на обед".

КАРАКОСТОВ. Там обядът е в 6 ч. Направете го "На вечеря".

ЛОЗАН СТРЕЛКОВ. Мисля, че когато се носи една елка отсечена, тя е сигурно мокра. Да се сложи на едни роли някакси не върви. Ще се изцапа.

Верно е, че действието става след войната, но много беден ми се вижда кабинетът на този голем учен директор. Освен снимки там няма никакви диаграми и опруветки, да кажем, жк които ^{да бъдат} преплъзнати под негово наблюдение.

МАСАЛИТИНОВ. То не е лаборатория, а кабинет.

СТРЕЛКОВ. Този кабинет може да е и на директора на хронومتрията.

Сятам, че не бива да бързаем с пускането на пиесата, а да се пореботи поне още една седмица - това е моето мнение - за да

може спектакълът да расте, а не да падне, които има вече такава практика.

ТЕМА СТОЯНОВ. Най-напред да кажа нещо, което много пъти сме го казвали, но понеже сега е гук др. Рубен Леви, ще се наложи да го повторим. В миналото, когато са ни викали за оценки на спектакли, които са пред премиера, ние много пъти сме искали, др. Рубен Леви, да не ни викат така непосредствено пред самата премиера, защото могат хората, които са поканиени, било от Комитета, било от Художествения съвет, известно време, десет или петнадесет дни преди самата премиера, да се запознаят с пиесата, да отидат на репетициите и вече на това обсъждане да дойдат сравнително по-подготвени. Ние предявихме един път толкова искане, то се прие, обеща се, а този път ние пак при приемането на този важен спектакъл идваме сравнително неподготвени. Защото от едно виждане на представлението недостатъчно може да се оцени самото драматургическо произведение и самата игра на актьорите. Аз например сега ще се изказвам като публици, като зрител, който е получил първото впечатление.

Не съм съгласен напълно с оценката на спектакъла, която даде др. Филипов, че той е готов, че политически грешки няма, че повече не могат да направят за повишаване на идейното и художествено ниво на спектакъла и следователно — дайте да го пуснем. Моето впечатление е, че спектакълът е някакъв дял, че някои неща, които има в пиесата не са доловени още и обратното, има редица недостатъци, които се коренят в самата пиеса, а театралният колектив недостатъчно се е постарал да ги преодолее.

Преди всичко тук имаме една публицистическа политическа пиеса, която демонстрира действително схващанията на автора на актьор на тема, която особено сега, при употребата на бактериологическото оръжие в Корея аз очаквах дефрзвучи съвременно, грко, азострено политически. В никакво отношение образите не създават основната идея в спектакъла. Може би, греше от едно виждане, но такава въздействие върху мен няма. Тя мислява някакъв дял, новълнува, не затрогва. И това би трябвало да накара и ръководството, и колектива да се замислят много. Причината виждам главно в две направления: Първата причина е, че самата пиеса не е от най-добрите произведения на Симонов и това трябва да го кажем. Имаше недостатъчно разработен драматически конфликт. Следователно тук се иска сериозна работа от страна на самия колектив, тези недостатъци на самата пиеса

ТЕНИ СТОЯНОВ. Той е от тези изостанали политически хора, за него Църквата се бори, за него Сталин дава указания, че трябва да му се даде възможност въпреки всички свои недостатъци и грешки да продължава да работи. Смятам, че само с известно шлюфоване, с премажване на шампите, позите, старите актьорски илюзии, няма да се оправи. Трябва по-основно да се търси разкриването на образа. Може би, не може да му се удаде или от начало е тръгнал така. Политически виждам този образ неправилно осветен в спектакъла. И понеже е централен образ, смятам, че с това неправилно осветление на образа спектакълът губи много от своето въздействие.

Искам да кажа нещо и за сцената обстановката. За декорите казват че такъв бил и в Съветският съюз. Може да бъде такава следвоенната обстановка, може би има още разрушения, да се чувствуват още последиците на войните, но да личи, че това са хора, които са излезли победители. Друга е атмосферата тук. И в съвсем друга светлина е обстановката, при която се развива действието. Хората са в подем. Има научни открития и то много важни, много сериозни. Това не се чувствува. Значи въпреки разрушенията и тежкото наследство тук има ново, твори се, отива се напред. Това трябва да имаме предвид, когато създаваме спектакъл за нашата публика.

Мисля, че театърът може да направи още много за подигането на спектакъла на много по-високо ниво, отколкото е сега.

НИКОЛАЙ ЛИЛИЕВ: Искам да кажа нещо на др. Тени Стоянов. Когато се почне да се репетира "Чуждата слянка" др. Маселитинов беше се позовал на една светия в "Съветско изкуство" и във връзка с това, което беше изнесено в тази статия, се направиха препоръки за различните роли, включително и за Трубников.

ТЕНИ СТОЯНОВ: аз ще ви намеря статии, които казват обратно

НИЛИН СИЛИПОВ: Това е последното след баланса на представлението в Ленинград и Москва.

ГОЧО ГОЧЕВ: В "И Правда" излизат статии, които критикуват "Съветско изкуство" и "Литературна газета".

НИКОЛАЙ ЛИЛИЕВ: В статията в "Съветско изкуство" се казва следното - да не чета всичкото - "Чувствува се аполитичност, която е причина Трубников да извърши ней-тежката простъпка, прегре

ние пред народа и партията, да изрестне вед него сликето на врата, сликето на чуждия свят."

Това исках да ви каже, че ако Трендафилов е предаден по тези линии тя е в съгласие с тази статия, която беше печатана в "Съветско изкуство", че това не е грешка на Трендафилов, ако у него, тукните недостатъци.

ГОШКИН: Присъединявам се към мнението на др. Тенн Стояков. Гледам за пръв път "Чуждото сляне". Чудя се как да събера впечатленията си и да ги преден като изводи. Друг път ако мо видят за това, и което не познавам.....

ПРЕМС. РУБЕН ЛЕ И: Но сте ли чели пиесата?

ГОШКИН: Чел съм за нея, знам й характера, но дори да съм я чел по-рано за осведомяване, трябва да я прочета. Може да съм я чел като литература, а трябва да се прочуи. Смятам че не можем да спорим по това.

Общо взето, линията на спектакъла е правилна. Но въпросът се решава не от линията само, а и от индивидуализацията, както се косва на образите. И в туй отношение пиесата в повечето си образи е още просто сурова. Не мене още не ми е ясен образът на главния герой - Трубинков. Тук се казва много неща. Но начало ми е ясно какво е замислил авторът от това, което виждаме: честен, голям съветски учен, кхенист, по начало даже и съветски патриот. Той не е враг на родината, но е остатък от буржоазни космополитични схващания за ролята на науката и изкуството. Това е основното. И Тенн Стояков е прав, че се получава едно неприязливост в образе на Трубинков, която е неподходяща на велики души, които се принасят за него. хората го обичат, а защо го обичат?

МИЛАН МИЛИНОВ: И го обичат ^{за неговия талант,} и го презрат за неговите разбирания

СТЕВАН КАРАКОСТОВ: Невъзможен характер.

ГОШКИН: Много повече виждаме това, за което се карат хората с него, а това, за което го обичат, не се вижда.

МАСАЛИТИНОВ: Борят се за неговия талант, а характера у него е невъзможен. Таланта му не можем да развием на сцената. Той е добър човек в редице черти. Безспорно в своята работа е принципиен, честен, преден на работата си...

МАГДА КОЛЧАКОВА: Щом е аполитичен не може да бъде принципиен и честен.

МАСАЛИТИНОВ: Изцяло е политичен не може да се каже.

ПРЕДС. РУБЕН ЛЕВИ: Той е представен и като индивидуалист - аз, аз, аз. Затова не го обичат.

МАГДА КОЛЧАНОВА: Той има целия си кабинет със свои фотографии. Има толкова реплики, която е скрътена. - "Прекалено много ваши фотографии имате".

ГОШКИН: То може да е грешка на др. режисьор, а може да има противоречие в образа и по автора, но не може един талентлив, конен човек да го обичат за тия дълбоки противоречия в характера му. Това не може да си представя. Само някакъв талентлив човек и нищо повече.

МАСАЛИТИНОВ: Световно откритие е направил.

ГОШКИН: Гледане Сирябин, томе съветски човек, от съвсем друга школа. Неуместно е сравнението. Въпросът е за тази индивидуализация. Не е ясен образа. Трещокилов може да направи този образ. Не смятам, че не може да направи един спонучлив образ в туй отношение, с тези остроти в своя характер, грубост, редкост. За да се получи подобрене на образа трябва да се тупират някои негови резки движения и известни позн: завързва първата картина, като застава при камината в позата на полковник - нещо което е даже чуждо на това, което е направил до тогава.

Прав е др. Кереместов, че от третата картина той се разлюбява.

МАСАЛИТИНОВ: От четвъртата.

ГОШКИН: Може би и от четвъртата.

МАСАЛИТИНОВ: От Саватееви.

ГОШКИН: Но по-нататък има нещо, като се има предвид, че е извънредно честолюбив, че е човек свикнал да го слушат, голям колективът, за да се съгласи да направи тази работа, то не може да бъде от страх. Има в него нещо, той е схванал нещо, без да го е осъзнал.

В последната картина правят впечатление неговите възречения. Те са дадени такива, каквито са в първата картина. Те трябва да бъдат нещо като ериергарден бой. Той не може да приквзва със същия тон тези политически неграмотности, както ги приквзва в началото. У него всичко това, което става, не е резултат на някакво вътрешно осъзнаване, а поради това, че рязкоизът му е попаднал

в шпионини. А не е това ней-същественото.

Понеме пиесата е публицистична, има недостатъци, които се повтарят. Разговорът почне от първата картина и се повтаря във втората и третата. Аз от едно впечатление не мога да различа втората от третата картина и се питам, кое беше главното в тях. Прибавя се по нещо ново, обаче, минава някъде еднообразно. Др. Месалитинов се е опитал да ги свърже със съответната атмосфера. Борис Гинчев излиза извън обстановката. Казват, че не бива да се получи семпъл разговор, а политически. А се получава нещо друго - политически разговор извън обстановката. Разговорите в третата и петата картини почти са еднакви. И аз не мога да възприема това, когато Гинчев особено на края, говори тези приказки, накар и в разговор, но ги превръща някак си в реч към публиката. То си има съответната ерода и трябва да звучи по-индивидуализирано с оглед на хората, на които приказва, не е този патетичен тон.

Василев и Тодаров никак не попадат. Василев не предполагам, че може да направи нещо повече от това, защото той всеки пробява на мисъл, която казва, потвърждава с някакви климения на глава, но Тодаров сигурно може. Съгласен съм, да не повтарям това, което се казва за него.

Магнова действително е добра, но има известна мелодраматичност, както казва др. Гочев. После, равен тон. Това е основен недостатък на повечето от героите. Почва с плачевен, завгуджийски тон и няма нюанси и разнообразие в тия неща. Трябва да се намери по-голямо различие в тоновете в различните разговори.

Трандафилев през цялото време ходи намръщен, непрекъснато възбуден. Верно, това е основната линия на действото, но трябва по-човешки да бъде. Магнова също.

Има редица хубави сцени в постановката, например сцената Магнова и Месалитинова. Месалитинов е много добре, въпреки че във втората част; където излизва в конфликта, някъде още не е оплътнен обрзът, както се казва.

Икономов е много добър. Ролята е в неговия метрор, но добре е направена - в смисъл ертактичен, той ги умее да ги прави, но туй ми направи впечатление, че на много места тъмно е направено. Тоу работа на режисьора, но и на актьора. И

И първата, и последната картина ми харесаха, но ней-добре е

третата, вънното най-съсредоточено е действието, с малко действуващи лица. Челебиев е много добър. На края завесата може да падне малко по-рано.

МАСАЛИТИНОВ: Не я съкрета тази пауза.

ГОШКИН: Веднъж да се пусне ~~представлението~~^{завесата} не бива, защото всъщност и да е пионери все пак, а човек и може да си помисли какво става с него в това време. Трябва да се акцентува и за публиката.

МАСАЛИТИНОВ: На половина да се съкрета.

ГОШКИН: Тези не ми са бележите общо. Може да се пореботи още по спектакъла, защото общото впечатление не е повдигнато. Има още емоционален пълнеж, както се казва в нашите пьески. Трябва да се стегне действието и да се разнообразят онези моменти, които се повтарят. Трябва пиесата да се подкрепи с още работи. Тя е важна и не бива да се задоволим с това, което е постигнато. Основното все пак е направено.

МИНО АНДОНОВ: Искам да повдигна един предварителен въпрос. Ние много пъти сме приемали постановките на Народния театър и често пъти, след като са направени някои и други бележки, един или други препоръки, които театърът и ръководството са приемали, изправени сме при положение да видим било на премиерата, било на по-познатите представления, че това, което е направено като препоръка, не е изпълнено. Туй най-малко може да се каже за Народния театър, но и в него за ставали такива случаи.

Във връзка с представлението. Правилно театър се насочва към една пиеса крайно актуална, и временна. И смятам, че основните трактовки на пиесата свързват остро конфликта по линиите на борбата срещу чуждото влияние. Борбата за спасяването на човека като човек е също така важна. То е основното. Но туй при тази трактовка смятам, че не навърно е сполучил постановчикът и изпълнението.

Напоследък във връзка с доклада на др. Малешков пред XIX конгрес на Комunistическата партия Ермилов пише в "Литературно списание" редица статии, в които той поставя въпроса за отношението към сгрешилите и към загналите съветски хора. Докато при сгрешилите съветски хора ние бием грешките, но се борим за изправянето на човека, при загналите хора, ние не ги бием до смърт. В постанов-

като има едно постижение: загиналият човек Окунов жестоко е бит и в трактовката, и в изпълнението, особено в пете картина. Минимално е неговата смърт. Логически и драматургически е съвсем оправдано и политически безспорно необходимо. Но до се отнася до борбата за оцеляния, смятам, че тук е слабостта на постановката. Тук всички са карат. Действието трябва да се развива по линията на търсене на грешките, на изобличаване, на разкриване грешките. На Трубинков всички му се карат, а много малко има в отделните изпитания борба за него, за човека. Кара му се Магнева, кара му се П. Василев, кара му се Б. Гичев, всички му се карат, а не края гледиме, че върховното правителство и сам Сталин го оставят като биващия ръководител на института. Към този човек от най-голямото място има решение като полезен човек да бъде ръководител на този институт, но любовта към човека недостатъчно е дадено. Новото му се карат, отколкото го обичат.

ПРЕДС. РУБЕН ЛЕВИ: Не му се карат, а го критикуват.

ГОШКИН: И др. Сталин ще му се кара в туй време.

МАГДА КОЛЧАКОВА: Като го критикуват, това не значи, че го мразят.

МИЦО АНДОНОВ: Като го критикуват трябва да видим човека. И ако при първия случай с Никола Икономов емото изпълнение ни подпомогна, във втория случай с Вл. Транцефилов имаме направо една грешка. Владимир Транцефилов не е в ролята си, недостатъчно правилно трактува образа. А в изпълнението, другари, трябва да кажем, че ^{във} филмната картина, както се удари, беше настоящ Арбенин, но други места беше Сид и т.н. Смятам, че трябва по отношение на този образ - детайлова, доколкото в него ние не видим любовта на съветските хора към съветския човек - трябва по отношение на този образ да се пореботи значително. В този смисъл смятам, че трябва също така и с другите основни образи да се пореботи.

Б. Гичев наред с Магнева е носител на партийното отношение, общественото отношение.

МАГДА КОЛЧАКОВА: Той е първият, а не "народ".

МИЦО АНДОНОВ: Трябва да видим как воюва за човека. Спасявайки док нещата, той спасява човека. А туй не го виждаме. Той върви по събитията и затуй със събитията галтерица и неговата задача не остава да продължи в делото на основния герой.

В тази линия трябва да се каже и за Мегнева. Тя проявява на места твърдост, но не можем да кажем, че е партийна твърдост, защото в отношенията си тя е податлива, стриктивна, на места спривава.

За Бичо Тагаров изпълно споделям изказванията на другарите. Междувпрочем и пълно съм съгласен с констатацията на др. Коракостов да се види възникващия облик на съветските хора.

Трябва, др. Гари, да се спре - повечето не се спривава - на Тан Масалитанова. Тя нався действително, внесе много топлина, внесе много чорешки елемент в редице картини, които иначе, ако не беше тази талантлива изпълнителка, щяха да бъдат много сухи. Трябва да се похвалее успехът на тази актриса, която освети пряко или косвено основното действие в картините. В тези картини, ако Мегнева и Макеев се повдигнат още, значително много ще спечели цялото представление.

За декоративното оформление и с него ще завърша. В много учредения съм бил, в много салони съм бил, но таква архитектура не съм срещал.

МАСАЛИТИНОВ: В провинцията били ли сте?

МИЦО АНДОНОВ: Да съм от провинцията.

МАСАЛИТИНОВ: Старинна, дореволюционна.

МИЦО АНДОНОВ: Декоративното оформление в този смисъл не ме удовлетворява. Студва ме, че може да има такова нещо.

Смятам, че няма да е лошо, ще спечели спектакъла, ако още няколко дни се работи върху него, за да може наистина да порасте още този спектакъл, който е крайно необходим и крайно навременен.

М. ГИ. КОЛМАКОВА: Изглежда, ние мълчим водата, за да изглежда по-дълбока.

За да няма повисен спектакъл грешките си оставя в неправилното разпределение на ролята. Трендафилов - по мое убеждение, тъй като смятам, че и аз имам право да говоря, понеже работя с него от началото - не е за тази роля. Даже в един разговор, когато му казах "Прекратно много си ти" в този Трубинков", Владо Трендафилов каза "Защо ми дават тази роля? Не ми дават това, което трябва да играя". Той самочувствува, че не е тази роля за него. Той мечтае за Георги Димитров, а ние искаме да се убедим, че не тази роля е за него.

Казват, че не е тази роля за него, че той не може да представи този професор, углъбен човек, който може да сбърка от епохалност, от недостатъчна осведоменост. Но такъв човек е небя-

Зая авторът - че той е аполитичен, честолобив, словолюбив, малко е арогантен, главозамсен. Това е основното. А ние сега казваме, че той не е такъв, какъвто ние го виждаме. Той иска да го признават в чужбина. Авторът го прави такъв, а ние, понеже ние не изпълняваме и сме чели в съветската преса, всеки от нас по отделно го вижда друг и ни се ще да възврат този хор за него, да го обичат. А за какво ще го обичат? Те го уважават извънредно много за неговия научен талант, за неговото голямо откритие от световно значение, но те го критикуват всички и му се карат. Особено го ругае Магнелва, когато той се говори с нейното командетство в партията. Разбира се, че ще го ругае и ще избухне срещу него. Как може да се иска да го обичат, понеже направил голямо откритие? У Съветски той казва: "Не трябва да водим този разговор пред чужди хора". А Съветски казва: "Как чужди? Аз останах и побелях до Вас". Трубинков не зачита другите хора. Той е с много слабости, но с голям талант на учен и за тях неговите качества Сталин го оценява толкова високо. Той не бива да бъде разбит, смаян. Не може да разбере защо е този повик: показвайте любов към Трубинков.

ГОЧО ГОЧЕВ: Той трябва да бъде такъв, че да повзват за него.

МАГДА КОЛЧКОВА: Такъв ли е по автор? Авторът го е дал да го критикуват, а за неговия от сиен талант го оценява Сталин. Как да е положителен герой един човек словолюбив, космополит, член по инерция в партията. Като голям човек се го приелили. Той не се чувствава комунист. Как могат с любов да повзват за него? Те го критикуват, не за да го рессият, а за да го накарат да се върне.

Смятам, че при това положение на нещата и това разпределение на ролите, и три седмича да се отложи спектакълът може да получи нещо малко, но решително подобрене няма да има. Др. Магнелва направил извънредно много за тези 10 дни, през които репетираше. А Благо Трапезилов може би, като се вдигна пердето ще харесе. Аз вече малко промених мнението си. Авторът го дава с толкова недостатъци, той си е на мястото. Не трябва от него да искате толкова много достижения. Да си остане така.

ВИМЛ ДАНОВ: Другаря, няма да повтарям. Искам да излезе в подирна на туй, което каже др. Колчкова. Писахте познавам и в последните дни отново я прочетох. Моето лично мнение е, че Симонов е дал малко нещо противоречив образ на семейя Трубинков. Вер-

но е, че в сцената пиеса той се показва като честен, не заблудил се в известно отношение руски учен, намер член на партията, недоразсъл още, известни качества, които позволяват на хората действително да вярват за него. Това е дадено. Те за него се борят, но просто само за това да спасят от вражеското разузнаване откритието, а се мъчат да помогнат преди да е стигнал той до там. В същото време Трубников е даден съвсем несимпатичен, към когото публиката може да се приобщи и видовете грешките му, все пак да изпитва непрекъснати симпатии. Там е даден така: до там той стига в своето замислене, в тази любов към своето "а3", че прося то пренебрежително се отнася към членуването си в партията. По автора е така. И малко мъчно е да се подчертае особено този момент, който искат някои другари. Режисьорът се е прицърпал към действителния образ.

Считам, че пиесата в основните си линии, така както е у автора, е дадена на сцената, с недостатъци в образите, в техните трактовки.

Искан да обърна внимание на един от тези образи. У нас във връзка с прегледа на българската драма, а и по други поводи е изтъквано, че партийния образ винаги куца, ако не с двата, то поне с единия крак. Образът на Малеков също така много куца. Той трябва да е светлия човек, умеец да подхожда към човека. На сцената го виждаме дидактичен, сухичък, вял, въпреки онова да бъде енергичен. Ролята му са я възприемани чисто външно. Думите: "Ние сме бурята с берут" просто не убеждават. Мен ни се струва, че над този образ заслужава още малко да се пореботи, за да можем постепенно да излезем от тази вечна наша слабост - положителните партийни образи на сцената да куцат.

Вих искал да направя една бележка във връзка с туй, че у Владимир Трандафилов и у други някои актьори се чувствава някак твърде повърхностно и бързо преминаване от едно състояние в друго, което не убеждава, че се е извършила някаква душевна промяна. Това е, когато Трубников отива у Советови да предупреди сестра си да не казва, и в последните сцени. Няма изработване на психологическия момент. Сигурно това е и във възможностите на самия актьор.

Считам, че за някаква основна промяна на актьорския състав

не може да стова и дуне, разбира се, но не трябва все пак няколко дни да се дадат на режисьора да пореботи още малко върху някои образи.

СТЕФАН КАРАКОСТОВ: Бредите да ги обръсне ли?

ЕМИЛ МАНОВ: Да, аз смятам, че трябва да ги обръсне. Видяхме Скрябин, но друго нещо. Тъй образът на съветския нов учен го няма. Трейдефилов страда от недостатъци, има стари навици, които му пречат да даде този хубав образ. Единия съветски учен се оказва пионерин, а другият е твърде невярващ.

АТНАС ПОПОВ: Мисля, че трактовката на пиесата е правилна и идейно-политическия спектакълът е насочен правилно. Но изглежда, че има в самото представяне умозания за изпълнение на образите се е получили неправилни оценки на критиката. Тъй както и тук някои другари се изказаха с много неправилни оценки на критиката, че спектакълът е сведен до караници и некръстаници упреци. Недоумение се явява, как тия близки, интимни хора, се явяват в непрестанен кръслав тон помежду си, когато трябва да имат грижа за Трубинков. И аз мисля, че точно там се измества и отслабва политико-идейната насоченост на спектакъла. Мисля, че не може да се сложат в уравняловка характерите в своето изявяване. Не може когато критикуват да се карат и на еднаква степен повиснали да бъдат състоянията. В дома на Севатеев с еднакво висок тон, с еднакво раздрезнение, различните образи се карат помежду си. Това е невъзможно, това е противоречиво. А ние трябва да отидем по пътя на противоречието, по пътя на контраста. От друга страна образът на Трубинков, който действително има свои слабости, грешки, но той не е враг и не можем да го смятаме за враг. Той не е космополит в оня смисъл на думата, в който някои другари се изказаха.

СТЕФАН КАРАКОСТОВ: С двата краища стои в космополитизме.

АТНАС ПОПОВ: Той е изпаднал под известно влияние. Той не е убеден космополит. Той презаи Трумен, той страда от известен идеализъм, но не отива до крайност. Иначе следва неговият край да бъде фатален. Ние не искаме да бъде изкаран отявлен космополит. Къде е логиката? Каква логика ще има, ако бъде отявлен космополит а на края бъде изправен? Мисля, заради в дома на Севатеев трябва да се поправи. В изпълнението обективно трябва да се получи някаква сирена на грънцата, която има любов и грижа за човека, още повече,

тежен близък човек, сътрудник и брат, а от друга страна да изпадне в такова раздразнено състояние и нервност Тр. бишков е правилно това да бъде, а другите да не отиват в същото гробище на своята нервност и по този начин да дадем едно съвсем неправилно определение на критиката. Всеки ден това виждаме в нашите събрания, че винаги се упрекваме тогава, когато най-често в такива кереници. По пътя на индивидуализацията на образите трябва да се стигне до такова технико излявяване, че да не се стигне до уравниловка в техните състояния.

За Мигнова намирам, че докато в първата част на пиесата е действително топло, много по-правилно излявен образът, в последните картини е съвършено вяло, игра е на чувства, или неправилно отношение между физическите й действия и това, което изживява. Съобщават за самоубийството на Окунев, а тя стои с ръце в джобовите и не трепва. А това стоене с ръце в джобовите въобще го повтаря на много места. Вяло изживява и у нея думите не се явяват като породени вследствие на събитията.

Друго нещо, което мисля, че не съответствува за образите и съветските учени са брадите. И аз съм на това мнение. Също и облеклото. Смешно е облеклото на Енчо Тугеров, когато се ляга в тужурката с тесните панталони. Просто трябва да се съобрази това вътрешно или тънки крака, въпреки неститостта на горната част на фигурата му. В облеклото на Петър Василев има нещо много естетско.

За декора. Трябва да недоумяваме, как в тази пиеса с толкова идеяност, да се посочи любовта към човека, грижата да се спаси честта на съветския учен, да се постави в такова мрачна, тъмна атмосфера, навън от декора. Гриведон корина. В сащия трябва да бъде по-лек и повече излявен нестолцимент, отколкото миналото. Само миналото излява декора, а нищо от настоящето. Смятам че пиесата е правилно разработена, осветено идейното насоченост на образите и цялото постановка, но намирам известна несъответствие между това разбиране и трактовката на пиесата и образите са самото изпълнение. В държането на известни образи има несъответствие с тяхното вътрешно състояние, както и с обстановката; да и образите, които се играят най-добре, в четвърта и пета картини

И добре постигнатият образ от Челебиева, като че ли е необходимо да го понесите с повече топлина в последните моменти, за да се получи растеж на образа.

СТЕФАН ПЕНЧЕВ: След изказванията на другарите изъчно много да понеря вече слабости, тъй като много слабости се казаха. Смятам да ги обобщя за себе си.

Първоначалното непостигане за мен е, че както сценарите изглежда сутрин и два светява и ние можем да се видим, така и по начало образе на Трубинков може да се каже, че не е постигнат. И от там смятам, че идва известно непостигане и на партньорите.

Има много добри постижения, както режисьорски, така и актьорски - както се изказаха другарите, но и аз мога да подчертая - в петата картина. Едно рядко постижение от изпълнение на артистите и самата режисура. И в другите сцени изпълненията на актьорите е доста удачно. По моему с две репетиции може би пиесата да получи един още по-голям резултат. Пиесата въздейства много силно.

За декоративното разрешение на пиесата аз смело мога да кажа, че има едно издъчване. Обстановките - разбира се претенциозно да бъде скромни в туй отношение, не съм видял, нещо ми напомня немски стил, особено кабинета на петото действие. Като се вдигне завесата не допускам, че си в някакъв съветски дом. И другите обстановки не ме убяждат. И смятам, че ако един човек повозволено с пиесата влезе в кабинета и му се обясни, би запитал къде стана действието.

По изобщо смятам, че Народният театър с това постановка не спечели много. Също не смятам, че многото продължаване на репетициите би допринесло на артистите. Смятам, че с една-две репетиции ще се получи резултат.

РУДЯ ДЕЛЧЕВА: Другарите се изказаха за отиране на предметен лентата. Не зная дали би могло много да се допринесе с това. Може да се отбележи, че действително има известни постижения.

Аз исках само да се изкаже за конкретни препоръки за последната картина. Пиес била много лоша, падна. След тия усещания, които дадоха Режисьорският съвет и Художественият съвет, има резултат във всички други картини. Само последната като че ли, нерочно съвсем падна. Не се отбелязваха никакви ярни моменти. Имай пред възможността на този човек, който ще донесе толкова много

спектакля. Докато има конфликт между останалите действителни лица, между двата лагера, които се борят за Трубинков, в него - Трубинков не Транцодиллов - няма никакъв конфликт. Смятам, че е изцяло погрешно. Той не е космополит. Той е от ония частни хора, които благодарение на своята изостаналост по известни въпроси спонсат не космополитите да вродят в някакъв случай, когато не сме достатъчно бдителни. Защото един космополит не може в един кратък срок да престане да бъде такъв и за има договорите на съветското правителство и на др. Сталин. Има редни моменти в писмата и в документалния материал, в които може да се погледне този конфликт между честния учен, и триот и известна отговорност на капитализма.

СТЕФАН КАРАКОСТОВ: Космополитизмът не е ли отговорност?

НИКОЛОВ: Измопноклоничеството не е още космополитизъм.

СТЕФАН КАРАКОСТОВ: То има степени на развятие.

НИКОЛОВ: Има такива моменти, където може да се подчертае това. Той е патриот. И когато казва, че е готов да се жертва за комунизма, не бива това да унесва във въздуха. Когато го убеждават, че учените не са едни и същи, че тия, които са с него там, не са наследници на Дарвин, ясно е, че то е необходимо, защото той не прави разлика между честни и нечестни американски учени. Тия моменти ние подчертаваме и тия може унесват. Той иска сам да се зарази, за да изпроба своето откритие. Казват, че го прави от страх. Не е верно. Той се колебае, той е обвинен и иска да предприеме нещо. Той и в началото на писмата казва да отиде и се зарази. Не бива да унесва това и да казва, че той прекарува.

И аз искам да кажа това, че Транцодиллов е подкожан за ролята по там е работата, че с него трябва много повече да се поробим, защото той има редни приспособления, които унаследяват неговите качества. Другите казват, - това са качества. Но има ли някой който да прерази др. Транцодиллов? Има го обичаю, но той трябва да дава своите качества. И тогава той ще стане Трубинков.

Искате ли се да кажат големите постижения на Николае Икононов в този образ, още повече, че ние имаме преди няколко години по-

добен образ, съвременно различно създаден, много по-тънък, много по-задълбочен от предишния.

Смятам, че трябва да не се приеме този спектакъл. Той е с много недостатъци. Трябва да се пореботи, за да бъде завършен.

М. СЛАВАНОВ: От изказванията на членовете на Комитета за поезия, изкуство и култура, разбрах, че много от тях не знаят писателя и я гледат за първи път и затова естествено пропускат някои неща, които знае, които знае наизуст писателя, добре ги познава. Има много по-малко от четириндесетте репетиции с поезия, с ерми, с декори. Защо не доведете?

ГОЩИН: Някой не ни е виждал.

М. СЛАВАНОВ: Аз поля артистите; доведете някой, може, татко, приятел, да бъде някой публицист. Не можем да играем пред просяци столове. В бъдеще така трябва: когато има репетиция, не желаем да доведете. Вместо да четете писателя, да гледате репетиция.

Не съм съгласен с някои положения, които се казват. Моето впечатление е, че след XIX конгрес, след този изчерпателен доклад на др. Маленков, където той настоява да бъдат изобличени и остро критикувани някои хора, сега искат у нас от съветските хора да превзят само божество. Разни хора има там. Трубинков блотогово пред англичани и американци, а вие блотоговете пред всички съветски хора. Има може да блотоговете пред съветския строй, но не пред всички съветски хора. И там има всякакви.

За Трендефилов. Верно е, че всеки октър, който е створ не по-малко от 25 години, има свои цени. Мислите, че у Козлов няма цени? Има цени очеркователни в публиката е доволна. Представете си, че цените на Трендефилов някой га обичат.

Брадите и косите ще оперират. При мен дожда Гого Славнов и казва: "Имаме няколко материали, ни коси, ни грее, ни перуки, ни материал за перуки, ни дявол. Обърнете внимание да пишеш". Бредите на Тогаров, която не харесвате...

ПРЕДС. РУБЕН ЛЕВИ: Може и без брада. Не са всички учени брадати.

ГОЩО ГОЩИН: Не е до брадите, а до дупете им.

ПРЕДС. РУБЕН ЛЕВИ: Бредовете ни характер на петриархалини

старци.

МАСАЛТИНОВ: Верно е, че някои роли бяха несполучливо преодени дни. Но така стана, разпределянето бяха актьорите за няколко пиеси и винаги трябва някои компромиси да се направят.

Аз, като режисьор на пиесата, бях попълнил: не отлагайте дълго. Ние ще направим тия поправки, това, което наистина е верно и разумно. Всяко представяне става на място, с публиката. Дайте да пукаем представянето. Всички пиеси на Чехов в Художествения театър ниеха по-малък успех на премиерата, отколкото после. Отлагането не бъде само във вреда. После, ние наистина недоумяваме не пиеса до нощта къде. У мен пиесата беше готова, даже за генералната репетиция - с някои грешки, понеже времето беше късо - на 20 октомври, когато беше набелязано по план. Но тук бяха Октомврийските тържества.

ПРЕДС. РУБЕН ЛЕВИ: И после събитие като "Делано".

МАСАЛТИНОВ: Енок забъркваме целия план на театъра.

РУБЕН ЛЕВИ: Има една беда в нас и тя се състои в това, че обикновено премиерата е най-важната точка. След това някои спектакли се задържат на това ниво, а след-тъй други падат.

М. САЛТИНОВ: Не всички спектакли.

РУБЕН ЛЕВИ: Правилно е, но за заключението говоря.

М. САЛТИНОВ: Имех случай да видя "Московски характер" след като беше играно повече от една година. Беше прекрасно.

РУБЕН ЛЕВИ: За съжаление ние не сме на това положение. И затова трябва преди всичко много голяма работа и борба пиесата да бъде на достатъчно висота. Не бива да се допуска след това да пада.

Сега сте съгласни, че ние имаме някои недороботени неща. Но считам, че се прави някои др. гери, в изказванията на които проблясват че спектакълът е все още недоволен. Мен ми се струва, че в общи линии, в основни линии трябва да считаме, че спектакълът е изграден. Но нужни са действително дороботки. Дороботка е нужна още по отношение на централния герой. Действително ние още да се работи там. Съгласен съм с ония другери, които казват, че Тридефилов може да предсреще този образ, без да говорим за туй, че въобще сега е късно да се говори по отношение

разпределението на ролите на тези постановки. Той може да представи този образ. Той има значителни постижения от това, което издигне, но има още какво да се работи.

За играта на Тридесетов не ми се струва следното: До самата развръзка, до момента, когато пред него блиска цялата картина в картината, че той е дал голямата документна на ширини, до тогава у него няма развитие. При все че в трета или четвърта картина, като че ли вече някакви съмнения се появяват у него, а именно някаква вътрешна тревога почва да говори. Когато упрямият натиск върху него, той отстъпва и написва писмото, за да си покаже ржониса, но той не е убеден, в това. Под натиск отстъпва. Развитие в него няма. А не ми се струва, че, примерно, от третата или четвъртата картина, след тия бурни сцени, които стават по сцене в неговата къща, но и в къщата на Советови, върху него трябва да се почне вече известна еволюция, известно повдигане нагоре. Верно е, това трябва да бъде във формите на съмнение, не тревога, не в неговото държане, в мислите, които той изразява, трябва вече да почват да се чувствуват проблесци, че може би, "др. горите в нещо са прави", "а може би аз да греша". Трябва да има известно развитие. Това не се чувствувва. И мисля, че това е главният недостатък, който има в разработката на този роля.

Др. горите говорише, че няма съвечност в картината, няма топлинота и т.н. Това се казва, винаги можем да кажем: "Още е желателно". Но казва се тук за един много сериозен и дълбок конфликт. Хората виждат, че Друбинков е тръгнал по неправилен път, ставе съмнен скандал, но Олга не довежда работата до край. Тя си прави самокритика. Той, обаче продължава смело, не се смущава, това ржониса. Какво искате тук? Тук картината неизбежно не бъде много силна, резка. Караница, скандал. Караницата е лоша, когато е безпринципна. Когато има само тя приеме остра форма, б рин форма, но скандал. Това е ^{то}убедително, това е ^{то}правилно. Др. готто би било неправилно. Има и от работата си го знаем. Взимате пример от онези дневните работи. Като видан, че някой не върви добре, неправилно му беложие. И ако пак не върви добре, човек не носете смело, а се рап се. Това е кратка сериозна, ясна. И тук по некому другарите не са прави. Това е естествено, живата действителност. Има

нико да смежоване зглите. Това е свършено излишно.

Второ бележко. Мен ми се струва, че действително по отношение на другите централни образи има какво да се каже да се подобри, в детайли. Най-слаби са образите на останелите учени, двамата старци. Те са представени като някакви патриархални старци. Трябва да се покажат новите съветски учени, толкова повече, че те стоят на правилни позиции, те се борят. Изостанали са външно, в диквация. Единият казва: "Сега съм на 54 години". Значи при революцията е бил 24-25 години. Те са се оформили като учени работници при съветската власт. Това са хора, които провеждат правилна политика. Не са достатъчно индивидуализирани, не са ярки. Някакви - сива маса. Това е слабост. Другите учени значи не ги виждаме положителни герои. Те са показани като безлична сива маса. Тук трябва по-голямо индивидуализация, по-голямо яркост. И въпреки то има значение. Главното е да се покажат по-индивидуализирани, по-ярки. Мен ми се струва, че ако тия два образа се поправят спешно, тогава ще спечели.

МАСАЛТИНОВ: Ролата сега не може да се отнеме.

РУБЕН ЛЕВИ: Не поставям такъв въпрос - за промяна на персонаже. Върху тях трябва да се работи. Ако има дублиране, може да подберете по-подходящ.

МАСАЛТИНОВ: Илюмо актьори, защото са мобилизирани в Кинематографията. Има още в окаяно положение.

РУБЕН ЛЕВИ: Трето бележко. Последното действие особено, което трябва да кулминира, то пада. Трябва да се доработи.

С тия три основни бележки считам, че в срок от една седмица колко репетиции ще направите това е вече работа - има пълната възможност тия работи да се доработят и в края на тази седмица да се даде премиера.

КАМЕН ЗАДАРОВ: До гата седмица.

РУБЕН ЛЕВИ: По въпросе за образа на Трубинков. Той е ясен: това е крупен съветски учен, със световни заслуги, със световна известност, безспорно честен, но не само ополитичен, но и с определени, известни неправилни възгледи, които могат да бъдат охарактеризирани като космополитични. Той казва: "Аз работя за науката въобще". Какво значи това? Собствено колко го довежда да

това, че той дава един ръкопис, който съдържа секретни документи, на американците? Писмото не съм чел, но от това, което чух и повидиному го има в писмото, се разбира, че той въобще служи на науката. Него политиката не го интересува, че особено важно е за него в американския печат да намери неговия труд. Но какво е това, е ли индивидуалност ли? Не, свършено, неверно. Обаче, той е честен човек, той не разбира, че с това прегът го изпоказва, че в този период на изострени класови отношения, на изострени борби на международния фронт, на това разделение на две лагера и науката е поставена в служба на борбата, че американците се стремят да използват това отираще. Трубинков после се нарича предател. Той казва: "Това е предателство". Основният извод е: крупен учен и честен. Това го довежда до тази работа.

А ще се каже до предложението, което направил др. Тонис Стонов, аз считам така: Без да отлагаме, нашето управление се задължава 15 дни преди определенния ден на приемане на постановката, а може би много по-рано, всички членове, които ще бъдат поканени на прегледа да получат екземпляр от писмото. Ще моля др. директор на време да съобщава на тия другари, когато почват с ните генерални речетации, ас да могат да присъствуват. За да не остане ~~та~~ благопожелание, дайте така да им говорим.

МИЛАН МИЛАНОВ: Трябва не цялостни да се даде. Как иначе?

КАМЕН МИЦАНОВ: Писмото, които играем, се печатат в съветския печат.

ГОШИЦА: Важно е да знаем. Или да ги номерни.

Р. БИЛ ДИМИ: Може да се номерат 6-7 екземпляра. ~~Се~~ Един екземпляр може да се даде два дни да го ползват. То не е труден въпрос, а е до организация. Затова ще моля др. директор и театър да се погрижи за това.

/Закрито в 3 ч. 40м./